

IŠ VISO PASAULIO

- Švenčiant Kalėdas, Maskvos konferencijoje buvo pati darbymetė. Kaip užvakar iš Londono pranešta, Kūčių dienos posėdžio komunikato irgi nebuvo, bet iš neoficialių šaltinių patirta, kad Maskvoje esą pasiekta trijų didžiųjų valstybių susitarimo dėl taikos sutarčių sudarymo su Italija, Vengrija, Bulgarija, Rumunija ir Suomija. Su Italija sudarant taikos sutartį, be JAV, D.Britanijos ir Rusijos, dalyvausianti taip pat Prancūzija, nes ji buvo karo būvyje su kalbamąja valstybe. Sudarant su Suomija taikos sutartį, tedalyvausianti Rusija ir D.Britanija. Sutartys su kalbamomis valstybėmis busiančios pasirašytos apie kitų metų gegužės 1 d., kada numatoma susaukti pasaulinę taikos konferenciją, kurioje dalyvausiančios JAV, D.Britanija, Rusija, Prancūzija, Kinija ir, be to, dar 16 kitų valstybių, padėjusių laimėti karą. Kalėdų pirmąją dieną trijų ministerių posėdis Kremliuje užtrukęs 7 valandas, o po antros dienos daugiau kaip 6 valandų posėdžio pradėta su nekantrumu laukti konferencijos baigiamojo komunikato. Iš Paryžiaus pranešama, kad de Gaulle tarėsi su užs.reikšmin.Bidault dėl numatomųjų konferencijos rezultatų; Kinija taip pat painformuota ir ji jau esanti pareiškusį pritarimą konferencijos suštarimams. Vakarykštė JAV rytinė spauda optimistiškai rašo apie konferencijos rezultatus, laikydama juos kalėdine dovana pasaulio taikai. Kaip "New York Times" pažymi, susitarimas dėl taikos sutarčių sudarymo su nugalėtosiomis valstybėmis duoda naujų vilčių pasauliui. Tas sutarčių sudarymas dabar atsiremias į platesnę bazę - randas pagrindą J.T.Organizacijoje, perduodamas pasaulinės taikos konferencijos sąžinei. Šio ryto ankstybomis Maskvos žiniomis, konferencija jau priėjusi prie pabaigos, likę dar tik pasitarti dėl techninių smulkmenų. Komunikatas jau parengtas, esą daromi tik jo vertimai. Visais klausimais esą pasiekta susitarimo. Iš visų pusių reiškiamas optimizmas ir pasitenkinimas.

- Kūčių dieną popiežius Pijus XII Vatikane pasakė kalbą Kalėdų proga, dėkodamas Dievui už karo pabaigą, bet drąsiai pažymėdamas, jog taika gelutinai dar nėra grįžusi pasaulin - reikia dėl to melstis. Dėl numatomųjų paskirti 32 naujų kardinolų popiežius pabrėžė, jog juos skiriant atsižvelgiama į didelį skaičių tautų, nes Kat.Bažnyčia yra tarptautinė ir ji tokia turinti būti. Bendradarbiavimo ir geros valios reikalinga visoms tautoms. Totalitarinių valstybių režimas pavejingas tarptautiniams santykiams.

- Kūčių dieną, uždegant bendruomeninę eglutę Vašingtone prieš Baltuosius Rūmus, šodį tarė taip pat prez.Trumanas. Jis iškėlė artimo meilės reikalą, linkėdamas pasauliui priimti didelę naujieną iš Galilėjos - Kristaus gimimą. Trys milijonai ametikiečių vyrų dar tebėr svetur - ne tėvynėje. Ta proga prezidentas paskelbė amnestiją visiems nusikaltėliams, kurie buvo šio karo dalyviai.

- Paryžiuje ligi pat šio ankstybo ryto buvo įst.leidž.susirinkimo posėdis. 306 balsais prieš 44 nuvertintas frankas, - nustatant jo kursą už 1 dolerį 190,10 frankų, o už 1 svarą sterlingų 480. Ligi šiol pereinamuoju laiku franko pinigine vartė buvo daugiau kaip 50% didesnė negu dabar nustatytoji: už vieną dolerį mokėta 50 frankų, o už vieną svarą sterlingų 200 frankų. Už vieną reichsmarkę ligi šiol buvę duota 5 frankai, o dabar 12 frankų. Prancūzijai franko nuvertinimas buvę būtinais reikalingas, kad galėtų ekonomiškai bei finansiškai atsistatyti ir, be to, ratifikuoti Bretton Woods sutartį. Šiame įst.leidž.susirinkimo posėdyje gautas taip pat daugumos pritarimas dėl 550 mil.dolerių paskolos iš-JAV eksporto ir importo banko ir dėl minėtosios Bretton Woods sutarties.

- Austrijos parlamentas vienu balsu priėmė rezoliuciją, kuria reikalaujama pietinį Tirolį prijungti prie Austrijos.

- Prieš keletą dienų Unrros generalinis direktorius Lehman pareiškė, kad tos organizacijos biurai esą numatomi steigti Minske ir Kijeve. Unrra žada pradėti remti Austriją, Suomiją, Vengriją, Gudiją, Ukrainą ir kitus kraštus.
- Kalėdų pirmąją dieną JAV užs.reik.ministerio pavaduotojas spaudos konferencijai pareiškė, jog jo vyriausybė palaikanti prieš kiek laiko įteiktąją JAV ir D.Britanijai Prancūzijos notą dėl Franco režimo Ispanijoje. D.Britanija į tą Prancūzijos notą jau atsakiusi, tik tos notos turinys viešumoje esąs dar nepaskelbtas. Apie sausio pradžią kalbamosios trys didžiosios valstybės susitiksiančios pasitarti Prancūzijos iškeltuoju reikalu. Toje pat spaudos konferencijoje pareikšta, jog netrukus laukiama Byrnes sugrįžtant iš Maskvos į Vašingtoną.
- Vakar į Londoną nuvyko Olandijos delegacija, vadovaujama paties min. pirmininko, dalyvaujant taip pat Olandijos ministeriui Rytų Indijai, - pasitarti dėl Javoje vis nesibaigiančių neramumų. Delegaciją priimsias ir min.pirm.Attlee. Žadama sudaryti derybų programą, kuri būtų priimtina tiek Olandijai, tiek Indonezijai. Kaip iš Londono pranešama; Javoje vis dar neramu. Prieš Indonezijos nacionalinės vyriausybės min.pirmininką įvykęs atentatas, bet ministeris išlikęs gyvas.
- Tuoju į Londoną atvyksta Graikijos delegacija pasitarti dėl kraštui reikalingos paskolos bei paramos. Pagalbą numato teikti JAV, D.Britanija ir Kanada, visos drauge. Ateinantį pavasarį, apie kovo mėn., įvyksiančių Graikijoje rinkimų stebėti iš JAV ir D.Britanijos vyksiančios delegacijos po 600 žmonių, o iš Prancūzijos 300. Rusija, nors pakviesta, atsisakė stebėti rinkimus.
- Visa Turkijos spauda griežtai pasisakanti prieš Rusijos pretenzijas dėl bet kurios krašto srities atskyrimo.
- Churchillis priėmęs kvietimą apsilankyti Čekoslovakijoje. Tik dar neaišku, ar jis čia lankysis prieš vykdamas į JAV, ar iš tenai sugrįžęs.
- Čunkinge prasideda pasitarimai tarp Kinijos nacionalinės vyriausybės ir komunistų partijos vadų dėl besąlyginių karo paliaubų.
- "New York Times" prieš keletą dienų yra parašęs, kad Lenkijoje dabar esą dar 250.000 sovietų karių, bet tas skaičius numatytas mažinti. Lenkijos vyriausybei tenką kovoti su antisemitizmu, kurį kurstančios nelegalios fašistų ar pusiau fašistų organizacijos. Lenkijoje esą išdalinta 7000 dvarų, apdalint žeme 1,5 mil.gyventojų.
- Svarbiausia JAV lietuvių organizacija yra Amerikos Lietuvių Taryba, kurią sudaro visų lietuvių partijų /išskiriant komunistus/ bei kultūrinių organizacijų atstovai. Tarybos viršūnėje yra jos Vykdomasis Komitetas, kurį sudaro patys aktyvieji mūsų išeivijos veikėjai. Komiteto pirmininkas yra Leonardas Simutis, Čikagos lietuvių dienraščio "Draugo" redaktorius, demokratinės nepriklausomos Lietuvos laikais iki 1927 metų buvęs seimo atstovas Kaune; vicepirmininkas yra žinomas Amerikos lietuvių veikėjas adv.Laukaitis; sekretorius - Dr.Pijus Grigaitis, didžiausio lietuvių dienraščio Amerikoje "Čikagos Naujienų" redaktorius; išdininkas - žymus SLA veikėjas ir kultūrininkas Vaidyla. Į Komitetą dar įeina nariu ir Amerikos Lietuvių Farmacijos Centro vadėjas adv.K.Jurgėla, taip pat plačiai žinomas visuomeninkas ir kultūrininkas.
- Vyt.Didžiojo universitete studijavęs Amerikos lietuvis K.Baltrimaitis paskelbė JAV kariuomenėje, laivyne ir aviacijoje tarnaujančių Amerikos lietuvių karininkų sąrašą. Pagal jo duomenis, JAV armijoje esą mažiausiai 565 lietuvisi karininkai, kai kurie turi net aukštus laipsnius.
- Briuske pradėdama byla prieš karo nusikaltėlius, kurių tarpe esą 2 vokiečių generolai. Iškolinami kaltinimai dėl 90.000 civilinių rusų gyventojų išžudymo, taip pat dėl rusų belaisvių žudymo.
- Kaip iš New Yorko pranešama, prez.Trumanas ~~xxx~~ Kalėdas praleidęs savo gimtinėje, Missouri valstybėje, pas savo 93 metų senutę motiną.